

Ważniejsze zmiany

Dotyczące ustroju i funkcjonowania Sądu Najwyższego

<p>Ustawa o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (tj. z dnia 22 lipca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1254))</p>	<p>Projekt ustawy o Sądzie Najwyższym (druk sejmowy nr 1727)</p>
STRUKTURA SN	
<p>Art. 3 § 1. Sąd Najwyższy dzieli się na Izby: 1) Cywilną; 2) Karną; 3) Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych; 4) Wojskową.</p>	<p>Art. 3. § 1. Sąd Najwyższy dzieli się na Izby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prawa Publicznego; 2) Prawa Prywatnego; 3) Dyscyplinarną. <p>Art. 5. § 1. Do właściwości Izby Dyscyplinarnej należą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sprawy dyscyplinarne:<ol style="list-style-type: none"> a) sędziów Sądu Najwyższego, b) rozpatrywane przez Sąd Najwyższy w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi na podstawie ustaw:<ul style="list-style-type: none"> - z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1999 i 2261), - z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233, 1579 i 2261),

	<ul style="list-style-type: none"> - z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1796, 2016, 2175 i 2261), - z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 358, 2103 i 2261), - z dnia ..... r. o komornikach sądowych (Dz. U. ...), - z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575), - z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 38, 60 i 803), - z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177, z późn. zm.); <p>2) sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczące sędziów Sądu Najwyższego;</p> <p>3) sprawy z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku.</p> <p>§ 2. Izba Dyscyplinarna składa się z:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Wydziału Pierwszego; 2) Wydziału Drugiego. <p>§ 3. Wydział Pierwszy rozpatruje w szczególności sprawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) sędziów Sądu Najwyższego; 2) sędziów i prokuratorów dotyczące przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego oraz przewinień
--	--

	<p>wskazanych we wniosku, o którym mowa w art. 72 § 3.</p> <p>§ 4. Wydział Drugi rozpatruje w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odwołania od orzeczeń sądów dyscyplinarnych pierwszej instancji w sprawach sędziów i prokuratorów oraz postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku; 2) kasacje od orzeczeń dyscyplinarnych; 3) odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa.
<p>WYBÓR PIERWSZEGO PREZESA SĄDU NAJWYŻSZEGO</p> <p>i</p> <p>SKRÓCENIE KADENCJI DOTYCHCZASOWEGO PIERWSZEGO PREZESA SN</p>	
<p>Art. 10. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jest powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na sześcioletnią kadencję spośród sędziów Sądu Najwyższego w stanie czynnym.</p> <p>Art. 16</p> <p>§ 1. Do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego należy:</p> <p>(...)</p> <p>3) dokonywanie wyboru <u>dwóch</u> kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa SN i</p>	<p>Art. 12. § 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jest powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na sześcioletnią kadencję spośród sędziów Sądu Najwyższego w stanie czynnym.</p> <p>§ 2. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej trzech kandydatów na Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, spośród sędziów Sądu Najwyższego w stanie czynnym.</p> <p><i>PRZENIESIENIE SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO W STAN SPOCZYNKU – PATRZ UWAGI ZAWARTE W KOLEJNYM WIERSZU – art. 87 ust. 1 projektu ustawy o SN</i></p> <p><u>(!) Art. 88. Jeżeli sędzia Sądu Najwyższego zajmujący stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie art. 87 § 1, zadania i</u></p>

<p>przedstawianie ich Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;</p>	<p><u>kompetencje Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wykonuje sędzia Sądu Najwyższego wskazany przez Ministra Sprawiedliwości.</u></p>
<p>STATUS OBECNYCH SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO</p>	
	<p>Art. 87. § 1. Z dniem następującym po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy sędziowie Sądu Najwyższego powołani na podstawie przepisów dotychczasowych przechodzą w stan spoczynku, z wyjątkiem sędziów <u>wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości</u>. W dniu wejścia w życie niniejszej ustawy <u>Minister Sprawiedliwości, w drodze obwieszczenia w dzienniku urzędowym Ministra Sprawiedliwości, wskazuje sędziów Sądu Najwyższego, którzy pozostają w stanie czynnym</u>, mając na uwadze konieczność wdrożenia zmian organizacyjnych wynikających ze zmiany ustroju i zachowanie ciągłości prac Sądu Najwyższego. Minister Sprawiedliwości jednocześnie określi izbę Sądu Najwyższego, w której sędzia Sądu Najwyższego będzie wykonywać obowiązki, mając na uwadze dotychczas zajmowane przez sędziego stanowisko i potrzeby orzecznicze Sądu Najwyższego.</p> <p>§ 2. Sędziom Sądu Najwyższego, którzy zostali przeniesieni w stan spoczynku na podstawie § 1, przysługuje do czasu osiągnięcia wieku 65 lat uposażenie w wysokości wynagrodzenia</p>

	<p>pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.</p> <p>§ 3. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy <u>sędzia Sądu Najwyższego, który został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie § 1, może złożyć do Ministra Sprawiedliwości wniosek o przeniesienie go na stanowisko w sądzie powszechnym, wojskowym albo administracyjnym</u>. Minister Sprawiedliwości, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów, może uwzględnić wniosek, odmówić uwzględnienia wniosku albo wskazać inne stanowisko w sądzie powszechnym, wojskowym albo administracyjnym.</p> <p>§ 4. Sędziego Sądu Najwyższego, który został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie § 1, przenosi się na stanowisko sędziego w sądzie powszechnym, wojskowym albo administracyjnym z dniem uwzględnienia wniosku albo wyrażenia zgody przez sędziego na inne stanowisko niż wskazane we wniosku, o którym mowa w § 3. W takim przypadku sędziemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku sędziego w Sądzie Najwyższym.</p> <p>§ 5. Sędzia przeniesiony na podstawie § 4 może używać tytułu "były sędzia Sądu Najwyższego".</p>
DELEGACJA SĘDZIÓW INNYCH SĄDÓW DO SĄDU NAJWYŻSZEGO	
	<p>Art. 89. § 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustają delegacje do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wydane na podstawie przepisów dotychczasowych.</p> <p>§ 2. Minister Sprawiedliwości może na wniosek sędziego Sądu Najwyższego zastępującego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego lub sędziego Sądu Najwyższego, o którym mowa w art. 88 delegować sędziego sądu powszechnego z co najmniej</p>

	<p>dziesięcioletnim stażem pracy do pełnienia obowiązków w Sądzie Najwyższym.</p> <p>§ 3. Do czasu objęcia ostatniego wolnego stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, o którym mowa w art. 92 § 1 sędzia delegowany do Sądu Najwyższego może orzekać w sprawach, w których Sąd Najwyższy orzeka w składzie jednoosobowym.</p> <p>§ 4. Sąd Najwyższy może orzekać w składzie trzyosobowym z udziałem dwóch sędziów delegowanych do Sądu Najwyższego.</p> <p>§ 5. Skład Sądu Najwyższego rozpoznający sprawę na zasadach określonych w § 3 i 4 pozostaje właściwy aż do zakończenia postępowania.</p>
--	---

KWALIFIKACJE DO PEŁNIENIA FUNKCJI SĘDZIEGO SĄDU NAJWYŻSZEGO

Wg. projektu:

Sędzia SN może posiadać wyłącznie obywatelstwo polskie (!)

Sędzią SN może zostać sędzia i prokurator z krótszym niż dotychczasowy 10-letni staż pracy o ile pełnił wcześniej funkcję prokuratora IPN, prezesa lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej (poza tym pkt. 6 z błędami językowymi w chwili obecnej)

Art. 22

§ 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego może być powołany ten, kto:

- 1) ma obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i publicznych;

(...)

6)

ma co najmniej dziesięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego, prokuratora, Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy albo wykonywania w Polsce zawodu adwokata, radcy prawnego lub notariusza.

Art. 24. § 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego może być powołany ten, kto:

- 1) **posiada wyłącznie obywatelstwo polskie** i korzysta z pełni praw cywilnych i publicznych, a **także nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;**

(..)

6) ma co najmniej dziesięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego sądu rejonowego lub prokuratora rejonowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub przez okres dziesięciu lat wykonywał w Polsce zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza albo zajmował stanowisko sędziego sądu okręgowego lub prokuratora prokuratury okręgowej lub **prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i ma co najmniej pięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego lub prokuratora albo zajmował stanowisko**

	<p><u>sądu apelacyjnego lub prokuratora prokuratury regionalnej i ma co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku sędziego lub prokuratora albo zajmuje stanowisko prokuratora Prokuratury Krajowej lub Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;</u></p> <p>7) nie pełnił służby zawodowej, nie pracował i nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575).</p>
<p>NOWE OKREŚLENIE STANU SPOCZYNKU (DODATKOWO, O CZYM POWYŻEJ, OBECNI SĘDZIOWIE SN Z CHWILĄ WEJŚCIA W ŻYCIE USTAWY UZYSKAJĄ STAN SPOCZYNKU)</p>	
<p>Art. 30</p> <p>§ 1. Sędzia Sądu Najwyższego <u>przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia 70. roku życia</u>, chyba że nie później niż na sześć miesięcy przed ukończeniem tego wieku oświadczy Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego wolę dalszego zajmowania stanowiska i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego.</p>	<p>Art. 31. § 1. Sędzia Sądu Najwyższego może przejść w stan spoczynku z dniem ukończenia 60 roku życia w przypadku kobiety. Sędzia Sądu Najwyższego przechodzi <u>w stan spoczynku z dniem ukończenia 65 roku życia</u>, chyba że nie później niż na 6 miesięcy i nie wcześniej niż na 12 miesięcy przed ukończeniem tego wieku <u>złoży oświadczenie o woli dalszego zajmowania stanowiska</u> i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie i <u>Minister Sprawiedliwości wyrazi zgodę</u></p>

	na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Najwyższego
--	---